

OZNÁMENÍ ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ZE DNE 8. LISTOPADU 2013

O PROCEDUŘE SMĚŘUJÍCÍ K URYCHLENÍ PRŮBĚHU SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ VYUŽITÍM INSTITUTU ŽÁDOSTI O SNÍŽENÍ POKUTY DLE § 22BA ODS. 2 ZÁKONA O OCHRANĚ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE (PROCEDURA NAROVNÁNÍ)

I. Úvodem

1. Dle ustanovení § 22ba odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „**zákon**“)¹ má soutěžitel možnost přiznat se ke spáchání správního deliktu, který Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „**Úřad**“) vymezil ve sdělení výhrad. V případě, že Úřad bude mít za to, že s ohledem na povahu a závažnost posuzovaného správního deliktu bude takový postih dostatečný, sníží soutěžiteli pokutu, o jejíž výši jej informoval ve sdělení výhrad, o 20%.²
2. Úřad může snížit pokutu dle § 22ba odst. 2 zákona pouze na základě žádosti podané soutěžitelem, která musí obsahovat jeho přiznání se ke správnímu deliktu, který byl vymezen ve sdělení výhrad (dále jen „**žádost dle § 22ba odst. 2**“). Žádost dle § 22ba odst. 2 musí být Úřadu doručena nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy bylo soutěžiteli doručeno sdělení výhrad; později podaná žádost bude projednána jen v případech hodných zvláštního zřetele.³
3. Pokud se účastník řízení v Žádosti dle § 22ba odst. 2 přizná ke spáchání správního deliktu, tedy nerozporuje skutkové závěry Úřadu ani jejich právní hodnocení, lze

¹ Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých předpisů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

² Ust. § 22ba odst. 2 ve spojení s odst. 4 a 6 zákona.

³ Ust. § 22ba odst. 4 a 7 zákona.

předpokládat, že nebude rozhodnutí Úřadu ve věci v tomto rozsahu napadat opravnými prostředky. Díky tomu může dojít ke zkrácení správního řízení a rozhodnutí Úřadu bude moci dříve nabýt právní moci, což přispěje k rychlejší obnově účinné hospodářské soutěže; zdroje, které Úřad nebude muset věnovat řízení o opravných prostředcích, pak budou moci být využity na vyšetřování dalších případů, což rovněž přispěje k účinnějšímu prosazování soutěžního práva. S ohledem na tyto pozitivní přínosy je proto na místě, aby účastníkovi řízení byla snížena pokuta.

4. Účelem Žádosti dle § 22ba je výhradně dosažení procesních úspor, a díky nim i účinnějšího prosazování soutěžního práva. Nejedná se tedy o nástroj vyšetřovací a zásadně se tak liší od institutu leniency, jenž je zakotven v § 22ba odst. 1 zákona a specifikován v Leniency programu.⁴
5. K maximalizaci procesních úspor nicméně dochází jen za předpokladu, že se aktivita účastníků řízení neomezí toliko na podání Žádosti dle § 22ba odst. 2, ale projeví se již v dřívějších fázích správního řízení, a rovněž, že se zapojí všichni účastníci řízení. V tomto oznámení proto Úřad vymezuje specifický postup v rámci správního řízení, který umožňuje účastníkům řízení co nejúčinněji využít institutu Žádosti dle § 22ba odst. 2 (dále též „**procedura narovnání**“). Využití procedury narovnání umožní maximální urychlení správního řízení a zjednodušení některých procesních úkonů. Vzhledem k tomu, že všichni účastníci řízení vysloví souhlas se skutkovými zjištěními Úřadu i s jejich právním hodnocením, bude možné v řízení vydat stručné sdělení výhrad a stručné rozhodnutí.
6. Žádost dle § 22ba odst. 2 lze podat, i pokud účastníci řízení procedury narovnání nevyužijí. V takovém případě ale nelze zaručit, že bude možno dosáhnout všech výhod, které procedura narovnání přináší nad rámec snížení pokuty, zejména významného zkrácení doby řízení a vydání stručného sdělení výhrad a rozhodnutí ve věci. Toto oznámení se bude dále zabývat jen procedurou narovnání, nikoliv podáváním Žádosti dle § 22ba odst. 2 mimo tuto proceduru.

II. Procedura narovnání

II.1. Použitelnost procedury narovnání a její průběh

7. Procedura narovnání bude obecně aplikována v několika krocích:
 - a. iniciace Úřadem – zaslání výzvy účastníkům řízení za účelem zjištění jejich zájmu o využití procedury narovnání;
 - b. zahájení procedury narovnání Úřadem;
 - c. ústní jednání s jednotlivými účastníky řízení v rámci procedury narovnání;
 - d. oznámení účastníků řízení o zájmu pokračovat v proceduře narovnání;
 - e. vydání stručného sdělení výhrad Úřadem;

⁴ Oznámení Úřadu ze dne 4. 11. 2013 o aplikaci § 22ba odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže (dále též „**Leniency program**“). Leniency program a proceduru narovnání lze souběžně využít v rámci jednoho správního řízení.

- f. Žádost o narovnání – žádost účastníků řízení o snížení pokuty v rámci procedury narovnání;
 - g. vydání stručného rozhodnutí ve věci.
8. Proceduru narovnání dle tohoto oznámení je možné zahájit v rámci probíhajícího správního řízení, nejpozději však do dne, kdy bylo účastníkům řízení doručeno sdělení výhrad ve smyslu § 7 odst. 3 ve spojení s § 21b zákona.
9. Proceduru narovnání lze využít pouze v rámci správního řízení vedeného ve věci správního deliktu soutěžitele, jehož se dopustí tím, že uzavře dohodu v rozporu s § 3 odst. 1 zákona, v rozporu s § 11 odst. 1 zákona zneužije své dominantní postavení nebo uskutečňuje spojení v rozporu s § 18 odst. 1 zákona.⁵ Procedura narovnání může být využita rovněž v případech, kdy Úřad aplikuje vedle českého práva i soutěžní právo unijní.
10. Ve správním řízení vedeném Úřadem s více účastníky může být dosaženo všech výhod, které procedura narovnání přináší, jen za podmínky, že se do ní zapojí všichni účastníci řízení. Úřad proto nebude proceduru narovnání zahajovat jen s některými z účastníků řízení.

II.2. Zahájení procedury narovnání

11. Posouzení, zda je v konkrétním případě vhodné užít proceduru narovnání, je v diskreční pravomoci Úřadu; Úřad vždy zvažuje případ od případu, zda je vhodné a účelné iniciovat její zahájení. Při úvahách o možnosti využití procedury narovnání Úřad v konkrétním případě zohledňuje zejména povahu a závažnost protisoutěžního jednání, dosavadní stav a vývoj správního řízení, počet účastníků řízení a očekávanou výši sankce, včetně posouzení, zda i po jejím snížení bude takový postih s ohledem na povahu a závažnost deliktu dostatečný. Úřad dále zvažuje, zda v daném případě existuje ustálená národní či unijní judikatura k danému typu protisoutěžního jednání; v případech, které představují zásadní vodítko pro další praxi, Úřad zpravidla nebude iniciovat zahájení procedury narovnání, aby jeho závěry mohly být přezkoumány v soudním řízení.
12. Zahájení procedury narovnání v konkrétním případě závisí vždy na uvážení Úřadu. Úřad iniciuje zahájení procedury narovnání písemnou výzvou k vyjádření zájmu o její využití adresovanou všem účastníkům řízení (dále jen „**Výzva**“). Úřad ve Výzvě stanoví lhůtu, ve které se k ní musí všichni účastníci řízení vyjádřit.
13. Před vydáním Výzvy nemůže být procedura narovnání zahájena, a to ani v případě, že někteří, případně i všichni účastníci řízení deklarovali zájem využít v daném správním řízení institut Žádosti dle § 22ba odst. 2.
14. V zájmu dosažení maximálních procesních úspor iniciuje Úřad zahájení procedury narovnání co nejdříve, jakmile stav dokazování dává dostatečnou představu o správním deliktu a odpovědnosti za něj.

⁵ Ust. § 22ba odst. 2 zákona.

15. Úspěšné dosažení účelu procedury narovnání zásadně předpokládá uskutečnění ústních jednání s účastníky řízení; ve správním řízení vedeném s více účastníky řízení je přitom žádoucí vést ústní jednání v rámci procedury narovnání vždy s konkrétním účastníkem řízení, bez účasti účastníků ostatních. Aby mohla taková dvoustranná ústní jednání probíhat, je nezbytné, aby se ostatní účastníci řízení práva účasti na takovém jednání vzdali.⁶ Tím není dotčeno jejich právo účastnit se provádění důkazů Úřadem při ústním jednání i mimo ně.
16. Ve správním řízení s více účastníky řízení tedy může být procedura narovnání zahájena pouze v případě, že k Výzvě Úřadu všichni účastníci řízení vyjádří svůj zájem o využití procedury narovnání a současně se vzdají svého práva na účast na budoucích dvoustranných ústních jednáních vedených v rámci procedury narovnání mezi Úřadem a dalšími účastníky řízení.
17. V případě, že zájem o využití procedury narovnání neprojeví ve stanovené lhůtě všichni účastníci správního řízení nebo se v řízení s více účastníky nevzdají všichni svého práva na účast na budoucích dvoustranných ústních jednáních v rámci procedury narovnání mezi Úřadem a dalšími účastníky řízení, Úřad proceduru narovnání nezahájí a pokračuje ve vedení správního řízení.⁷ Tuto skutečnost Úřad písemně oznámí všem účastníkům řízení.
18. V případě, že všichni účastníci řízení projeví ve stanovené lhůtě ve svých odpovědích na Výzvu zájem o využití procedury narovnání, a v případech řízení s více účastníky se rovněž všichni účastníci řízení vzdají svého práva na účast na budoucích dvoustranných ústních jednáních v rámci procedury narovnání mezi Úřadem a dalšími účastníky řízení, Úřad proceduru narovnání zahájí, a to prostřednictvím písemného **Oznámení Úřadu o zahájení procedury narovnání**, které zašle všem účastníkům správního řízení.

II.3. Ústní jednání v rámci procedury narovnání

19. Poté, co je procedura narovnání zahájena, uspořádá Úřad ústní jednání s jednotlivými účastníky řízení za účelem zjištění, zda je v daném případě možné dospět k brzkému podání žádosti o snížení pokuty v rámci procedury narovnání. Jednání v rámci procedury narovnání jsou zásadně dvoustranná, bez přítomnosti ostatních účastníků řízení, a jsou z nich pořizovány stručné protokoly.
20. V průběhu ústních jednání vedených v rámci procedury narovnání Úřad účastníkům řízení stručně shrne základní skutkové okolnosti případu a hlavní důkazy o nich,⁸ jejich

⁶ Ust. § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**správní řád**“).

⁷ Není vyloučeno, že Úřad vyzve soutěžitele k vyjádření zájmu o využití procedury narovnání i vícekrát v rámci jednoho správního řízení.

⁸ V případě jednání o narovnání ve věci kartelové dohody Úřad rovněž v rámci dvoustranných jednání sdělí, zda v daném případě byla podána žádost dle leniency programu, neumožní však do této žádosti prozatím nahlížet, nesdělí její úplný obsah, ani který účastník řízení tuto žádost podal a kolik žádostí dle leniency programu bylo dosud v daném správním řízení podáno.

právní hodnocení a předpokládanou výši pokuty, kterou hodlá účastníkovi řízení v konečném rozhodnutí uložit.

21. Pokud Úřad v průběhu jednání během procedury narovnání shledá, že je třeba v daném správním řízení provést další dokazování,⁹ proceduru narovnání ukončí.
22. Po skončení ústních jednání v rámci procedury narovnání vyzve Úřad účastníky řízení k vyjádření, zda mají zájem pokračovat v proceduře narovnání. **Oznámení o zájmu pokračovat v proceduře narovnání** musí účastník řízení učinit v Úřadem stanovené lhůtě; musí v něm být uvedeno, že po seznámení se se skutkovou a právní kvalifikací svého jednání a předpokládanou výší pokuty má účastník řízení nadále zájem v proceduře narovnání pokračovat. Vyjádření zájmu o pokračování v proceduře narovnání není žádostí dle § 22ba odst. 2 ani přiznáním odpovědnosti za protisoutěžní jednání. Pokud účastník řízení ve stanovené lhůtě oznámení neučiní, má se za to, že nemá zájem pokračovat v proceduře narovnání; v takovém případě Úřad proceduru narovnání ukončí.

II.4. Sdělení výhrad v rámci procedury narovnání

23. Poté, co Úřad obdrží od všech účastníků řízení Oznámení o zájmu pokračovat v proceduře narovnání, vydá **stručné sdělení výhrad** obsahující základní skutkové okolnosti případu, jejich právní hodnocení a odkazy na hlavní důkazy o nich, jakož i výši pokut, které hodlá účastníkům řízení uložit.

II.5. Žádost o narovnání

24. Do 15 dní od doručení sdělení výhrad musí účastníci řízení podat žádost o snížení pokuty splňující náležitosti dle zákona a tohoto oznámení (dále jen „**Žádost o narovnání**“); podání po uplynutí této lhůty Úřad projedná jen v případech hodných zvláštního zřetele.¹⁰
25. Žádost o narovnání musí obsahovat přiznání se ke spáchání správního deliktu, tedy bezvýhradné a bezpodmínečné uznání odpovědnosti za správní delikt, jehož skutkové okolnosti a právní hodnocení byly uvedeny ve sdělení výhrad, a dále prohlášení o tom, že je účastník řízení srozuměn s výší pokuty uvedené ve sdělení výhrad s tím, že při splnění všech podmínek stanovených zákonem a tímto oznámením bude snížena o 20 %, a o tom, že nenavrhuje doplnění dokazování ani provedení dalších procesních úkonů.
26. Pokud Žádost o narovnání splňující všechny předepsané náležitosti dle zákona a tohoto oznámení nepodají ve stanovené lhůtě všichni účastníci řízení, Úřad proceduru narovnání ukončí.

⁹ V případech, kdy dojde k ukončení procedury narovnání v jejím průběhu z důvodu, že se objeví v řízení nové skutečnosti, Úřad zpravidla po provedení dalšího dokazování s ohledem na tyto nové skutečnosti vyzve účastníky řízení, aby se opětovně vyjádřili, zda mají i nadále zájem o zahájení procedury narovnání, resp. se pokusí proceduru narovnání znova iniciovat.

¹⁰ Ust. § 22ba odst. 7 zákona.

II.6. Rozhodnutí ve věci v rámci procedury narovnání

27. Pokud Úřad obdrží ve stanovené lhůtě Žádost o narovnání splňující všechny předepsané náležitosti dle zákona a tohoto oznámení od všech účastníků řízení, vydá **stručné rozhodnutí ve věci**, ve kterém uvede shrnutí skutkového stavu a odkazy na hlavní důkazy, o které se opírá, jakož i jeho právní hodnocení, a v němž sníží ukládanou pokutu jednotlivým účastníkům řízení o 20 %;¹¹ Úřad v takovém rozhodnutí neuloží zákaz plnění veřejných zakázek ani zákaz plnění koncesních smluv.¹²

II.7. Ukončení procedury narovnání

28. Procedura narovnání končí vydáním stručného rozhodnutí ve věci.
29. Účastník řízení může bez uvedení důvodu až do okamžiku podání Žádosti o narovnání oznámit Úřadu, že již nemá o účast v proceduře narovnání zájem. V takovém případě Úřad proceduru narovnání ukončí.
30. Úřad může ukončit proceduru narovnání bez uvedení důvodu až do vydání stručného rozhodnutí ve věci.¹³
31. Pokud procedura narovnání skončí jinak než vydáním stručného rozhodnutí ve věci, zašle Úřad všem účastníkům řízení písemné **Oznámení o ukončení procedury narovnání**, a pokračuje ve vedení řízení.

III. Závěrečná ustanovení

32. Dokumenty, které se v souvislosti s procedurou narovnání stanou součástí správního spisu, zůstávají ve spise i v případě, že došlo k ukončení procedury narovnání. Úřad k těmto dokumentům v případě, že procedura narovnání není ukončena vydáním stručného rozhodnutí ve věci, nepřihlíží při rozhodování o odpovědnosti za správní delikt.
33. Toto oznámení nabývá účinnosti dne 8. 11. 2013 a vztahuje se na všechna řízení zahájená po 1. 12. 2012, pokud v nich dosud nebylo vydáno sdělení výhrad.

¹¹ Snížení pokuty o 20 % je počítáno až z výsledné pokuty vypočtené Úřadem dle jeho Zásad postupu Úřadu při stanovování výše pokut a po případném snížení pokut dle leniency programu. Snížení pokuty dle leniency programu a narovnání se tedy nepočítá kumulativně, ale postupně, a kombinací leniency typu II (snížení pokuty až o 50 %) a narovnání (snížení pokuty o 20 %) lze tedy dosáhnout maximálního snížení pokuty o 60 %.

¹² Ust. § 22ba odst. 3 zákona.

¹³ Úřad narovnání ukončí zejména v případě, kdy bude z jednání s účastníky narovnání zřejmé, že nebude možné najít společné srozumění ohledně posuzovaného jednání, případně pokud se objeví nové důkazy a bude třeba provést další dokazování či nově kvalifikovat posuzované jednání.